

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie marec 2013

I. senát

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	I. ÚS 416/2012
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález –v časti vyhovené –v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	6. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o určení vlastníckeho práva, ktoré začalo v roku 1996.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o určení vlastníckeho práva. Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.</p> <p>2. Ústavný súd pri preskúmaní spisu zistil okolnosť, ktorou sťažovateľky čiastočne prispeli k priet'ahom v konaní, a to tým, že opakovane navrhli zmenu žalobného petitu, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením, pričom z tohto dôvodu bolo v decembri 2010 zrušené aj nariadené súdne pojednávanie.</p> <p>3. Podstatným v okolnostiach danej veci je skutočnosť, že vec sťažovateľiek ako taká nebola do času rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončená, pretože aj (iba) rozhodovanie o trovách konania požíva tiež ústavnoprávnu ochranu. Okresný súd vzhľadom na celkovú dĺžku konania a už uvedené v predchádzajúcom rozhodnutí ústavného súdu o zistených priet'ahoch nekonal sústredene a efektívne. Okresný súd si teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa sťažovateľky obrátili na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Nečinnosť okresného súdu charakterizuje namietane konanie ako celok.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo. Sťažovateľkám priznáva finančné zadosťučinenie v sume po 700 €. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 511/2012
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	6. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posudzovaného konania vedeného okresným súdom je konanie o návrhu sťažovateľky doručenom okresnému súdu v novembri 2007, ktorým sa domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze. Žaloby tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto nie je možné hodnotiť posudzované konania ako náročné po skutkovej či právnej stránke.</p> <p>2. Ústavný súd v posudzovanom konaní vedenom okresným súdom nezistil žiadne okolnosti, ktorými by sťažovateľka mohla prispieť ku vzniku prietahov v posudzovanom konaní.</p> <p>3. Posudzované konanie okresného súdu, ktoré trvá viac ako päť rokov a nie je právoplatne skončené, sa ako celok vyznačuje neefektívnou činnosťou okresného súdu. Pritom je zrejmä úplná nečinnosť okresného súdu v období dlhšom ako dva a pol roka. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania, neefektívne úkony a dlhodobú nečinnosť okresného súdu je namieste konštatovať, že v posudzovanom konaní došlo k porušeniu namietaných základných práva sťažovateľky.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prietahov.</p> <p>Sťažovateľke priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 527/2012
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	6. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v konaní o úhradu peňažnej sumy titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu relevantnú na rozhodnutie. Vzhľadom na nutnosť znaleckého dokazovania možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke</p>

	<p>ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré opodstatňujú konštatovanie o ich vplyve na vznik zbytočných prietáhov v posudzovanom konaní. Na strane druhej sa sťažovateľ viackrát opakovane domáhal urýchlenia postupu v konaní.</p> <p>3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal nielen z hľadiska sťažovateľom namietaného obdobia zbytočných prietáhov, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného konania. Napriek tomu, že okresný súd nariadil súdne pojednávania, vykonával úkony spojené s prerokovaním veci, zabezpečoval listinné dôkazy, nariadil znalecké dokazovanie, jeho konanie bolo nekoncentrované a neefektívne. Okresný súd si teda nezvolil taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal. Z dosiaľ vykonaných úkonov súdu vyplýva, že okresný súd v spore sťažovateľa nekonal koncentrovane a bez zbytočných prietáhov. Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné poukazovať na jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, pretože celková doba 13 rokov, počas ktorej vec sťažovateľa nie je právoplatne skončená, sama osebe osvedčuje dôvodnosť podanej sťažnosti.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že okresný súd porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</p> <p>Okresnému súdu v namietanom konaní prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 420/2012
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	13. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom krajského súdu v konaní o určení, že uznesenie riadneho valného zhromaždenia žalobcu, ktorým valné zhromaždenie schválilo zmenu spoločenskej zmluvy podľa dodatku č. IV ako úplné znenie je neplatné a určení, že Dodatok IV k spoločenskej zmluve žalovaného ako jej úplné znenie zo dňa 5. 5. 1997 je neplatný a aby žalovaný zaplatil žalobcovi vyrovnací podiel vo výške najmenej 1 094 782,56,- Sk. Namietané konanie začalo v roku 2000.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom posúdenia je súdny spor, ktorého účastníčkou je tiež sťažovateľka. Konanie sa začalo v decembri 2000 a doteraz nebolo na súde prvého stupňa právoplatne skončené.</p> <p>K času rozhodovania ústavného súdu konanie vedené krajským súdom v predmetnej veci trvá viac ako dvanásť rokov. V pôvodnom žalobnom návrhu sa navrhovateľ domáhal aj určení neplatnosti uznesenia riadneho valného zhromaždenia a určení neplatnosti dodatku č. IV k spoločenskej zmluve, o ktorých už krajský súd rozhodol rozsudkom z marca 2004, ktorý nadobudol právoplatnosť v júni 2005.</p> <p>1. Ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o štandardnú obchodnoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že doterajší priebeh konania len v zanedbateľnom rozsahu ovplyvnila skutková zložitosť veci (potreba znaleckých posudkov na stanovenie výšky vyrovnávacieho</p>

	<p>podielu), ktorá je však dostatočne poznaná všeobecnými súdmi (judikatúra, rozbery).</p> <p>2. Ústavný súd zistil okolnosť, ktorá bola osobitne zohľadnená pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Procesné správanie s'ťažovateľky bolo tiež dôvodom celkovej dĺžky súdneho konania, lebo aj keď využívala zákonné postupy a podávala opravné prostriedky, ktoré jej dáva Občiansky súdny poriadok proti rozhodnutiu krajského súdu, nebola v nich úspešná.</p> <p>3. Ústavný súd sa priklonil k názoru s'ťažovateľky, že k zbytočným priet'ahom v konaní došlo, aj keď v predmetnej veci krajský súd určité úkony vykonal (zabezpečoval dôkazy, nariad'oval znalecké dokazovanie, rozhodoval o prípustnosti návrhu na zmenu žalobného petitu a okruhu účastníkov konania, uskutočňoval súdne pojednávania a rozhodol o čiastkových nárokoch).</p> <p>Krajský súd však vzhľadom na celkovú dĺžku konania nekonal sústredene a efektívne, keď síce uskutočňoval súdne pojednávania, ktoré veľaokrát zbytočne odročoval (aj na neurčito). Sudca prejavil váhavosť a nerozhodnosť a uspokojil sa s formalizovaným postupom opakovaním súdnych pojednávanií a bez uvedenia dôvodu zmenil ich termín.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že krajský súd porušil základné právo s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.</p> <p>Krajskému súdu v naietanom konaní prikazuje konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.</p> <p>S'ťažovateľke priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 584/2012
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené nález – v časti nevyhovené (finančné zadost'učinenie)
dátum rozhodnutia	13. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	S'ťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody na nehnuteľnosti a náhradu za dočasný záber (zásah) do parcely, ktoré začalo v roku 1987.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o konanie o náhradu škody, ktoré patrí ku štandardnej rozhodovacej činnosti súdov. Je však potrebné poukázať na to, že na strane žalovaných boli pôvodne štyria účastníci. V priebehu konania niektorí z odporcov zanikli, boli rozdelení, resp. došlo k prevodu práv a povinností na iné subjekty. Dňa 25. marca 1991 rozšíril s'ťažovateľ návrh na ďalších 23 odporcov, pričom v s'ťažnosti uvádza, že „<i>nedisponuje všetkými informáciami ohľadne právnych nástupníctiev</i>“. Otázka pasívnej vecnej legitímácie preto prispieva k faktickej zložitosti veci, a tým aj k predlžovaniu súdneho konania.</p> <p>2. Na pojednávania, ktoré okresný súd od 15. februára 1993 nariadil na 1. marec 1993, 18. marec 1993 a 5. apríl 1993, sa s'ťažovateľ nedostavil.</p> <p>V septembri 2010 vyzval okresný súd s'ťažovateľa, aby sa vyjadril, či berie žalobu späť, vzhľadom na to, že pôvodní žalovaní sa rozdelili na desiatky spoločností. Na túto výzvu s'ťažovateľ reagoval až v máji 2012, teda po viac ako 20 mesiacoch. S'ťažovateľ sa bez ospravedlnenia nedostavil ani na jeden z dvoch informatívnych výsluchov, ktoré okresný súd nariadil.</p> <p>Aj keď ústavný súd mohol skúmať postup okresného súdu až od 15. februára 1993, zo spisu okresného súdu zistil, že aj pojednávania pred týmto dátumom boli opakovane odročované pre neospravedlненú neúčasť s'ťažovateľa. Súdny poplatok s'ťažovateľ</p>

	<p>tiež zaplatil až na výzvu súdu šesť mesiacov po podaní návrhu.</p> <p>Tiež je potrebné uviesť, že sťažovateľ počas obdobia, keď bol okresný súd nečinný, nepodal sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu.</p> <p>Je tak potrebné skonštatovať, že aj nečinnosť sťažovateľa prispela k neprimeranej dĺžke konania, hoci platí zásada, že práva platia len bdelym (vigilantibus iura).</p> <p>3. Celkové prieťahy v konaní okresného súdu trvali 4 roky. Tieto prieťahy hodnotí ústavný súd ako zbytočné</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 615/2012
sudca spravodajca	Milan Lalič
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	20. februára 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v konaní o odmene za vykonanú prácu, ktoré začalo v roku 1996.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o odmene za vykonanú prácu u odporcu, ktorý sa dostal do konkurzu, takže možno predmetné konanie považovať po skutkovej správe za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke ide totiž o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.</p> <p>2. Ústavný súd pri preskúmaní veci zistil okolnosti, ktorými sťažovateľ čiastočne prispel k prieťahom v konaní, a to napr. tým, že pôvodne podal neúplné podanie, potom sa viackrát na výzvu okresného súdu neustanovil na informačný výsluch alebo sa nezúčastnil pojednávania z dôvodu kolízie s iným pojednávaním a pod.</p> <p>3. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku jeho postupu došlo k porušeniu uvedeného základného práva, ústavný súd zistil, že to tak je, a to aj napriek tomu, že plynulému postupu bránila zákonná prekážka v konaní – od júla 1999 do apríla 2011 – keď bolo konanie pre prebiehajúce konkurzné konanie na majetok odporcu sťažovateľa prerušené, lebo celková doba konania (vyše 4 rokov) okrem uvedeného obdobia bola dostatočná na to, aby v takej citlivej otázke pre sťažovateľa, akou je vyplatenie pracovnej odmeny, meritórne rozhodol.</p> <p>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené bolo.</p> <p>Okresnému súdu v namietanom konaní prikazuje konať bez zbytočných prieťahov. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie 1 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

Spracoval: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.